

Recommendation of the Committee of Ministers to member States on electronic monitoring

Unofficial translation into Latvian

Recommandation du Comité des Ministres aux Etats membres relative à la surveillance électronique

Traduction non-officielle en letton

Ministru komitejas leteikums dalībvalstīm par elektronisko uzraudzību

© Council of Europe, original English and French versions

Text originated by, and used with the permission of, the Council of Europe. This unofficial translation is published by arrangement with the Council of Europe, but under the sole responsibility of the translator.

* * * * *

© Conseil de l'Europe, versions originales en anglais et français

Le texte original provient du Conseil de l'Europe et est utilisé avec l'accord de celui-ci. Cette traduction est réalisée avec l'autorisation du Conseil de l'Europe mais sous l'unique responsabilité du traducteur.

Ministru komitejas Ieteikums CM/Rec(2014)4 dalībvalstīm par elektronisko uzraudzību

(Pieņēmusi Ministru komiteja Ministru vietnieku 1192. sanāksmē 2014. gada 19. februārī)

Ministru komiteja, ievērojot Eiropas Padomes statūtu 15. panta b) punkta noteikumus,

ņemot vērā, ka Eiropas Padomes mērķis ir panākt lielāku vienotību starp dalībvalstīm;

atzīstot, ka ir jāturpina starptautiskās sadarbības attīstība krimināllietās pieņemto spriedumu izpildes jomā;

uzskatot, ka šāda sadarbība uzlabos tiesiskumu, veicinās sodu efektīvu izpildi, vienlaikus pilnīgi ievērojot likumpārkāpēju cilvēktiesības un cieņu, un samazinās noziedzību;

piekrītot, ka brīvības atņemšana izmantojams kā galējais līdzeklis un ka lielāko daļu aizdomās turamo personu un likumpārkāpēju gadījumu iespējams efektīvi un rentablā veidā risināt, nenošķirot šīs personas no sabiedrības;

uzskatot, ka ieslodzīto skaita nepārtrauktais pieaugums var būt par cēloni tādiem ieslodzījuma apstākļiem, kas neatbilst Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (*ETS Nr. 5*) 3. pantam, kā tas ir uzsvērts attiecīgajā Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksē;

atgādinot, ka cietumu pārapsūdzība un ieslodzīto skaita pieaugums ir būtiska problēma, ar ko saskaras ieslodzījuma vietu administrācijas un krimināltiesību sistēma kopumā, gan no cilvēktiesību, gan arī no ieslodzījuma vietu efektīvas vadības viedokļa;

atzīstot, ka elektroniskās uzraudzības izmantošanas kriminālprocesā var palīdzēt samazināt brīvības atņemšanas izmantošanu, vienlaikus nodrošinot aizdomās turamo personu un likumpārkāpēju efektīvu uzraudzību sabiedrībā, tādējādi palīdzot novērst noziegumu;

vienlaikus atzīstot, ka elektroniskās uzraudzības tehnoloģija jāizmanto pienācīgi regulētā un samērīgā veidā, lai samazinātu tās nelabvēlīgo ietekmi uz tādas personas privāto un ģimenes dzīvi, kura tiek elektroniski uzraudzīta, un uz iesaistīto trešo personu privāto un ģimenes dzīvi;

tādēļ piekrītot, ka nepieciešami noteikumi par elektroniskās uzraudzības tehnoloģijas ierobežojumiem, veidiem un nodrošināšanas metodēm, lai nodrošinātu vadlīnijas dalībvalstu valdībām to likumdošanas, politikas veidošanas un praktiskas piemērošanas procesā;

turklāt piekrītot, ka jāizstrādā ētikas un profesionālās darbības standarti attiecībā uz elektroniskās uzraudzības efektīvu izmantošanu kā norādījumi valsts varas pārstāvjiem, tostarp tiesnešiem, prokuroriem, ieslodzījuma vietu administrācijām, probācijas iestādēm, policijai un aģentūrām, kuras nodrošina aprīkojumu vai veic aizdomās turamo personu un likumpārkāpēju uzraudzību;

ņemot vērā:

- Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju (*ETS* Nr. 5);
- Eiropas konvenciju par nosacīti notiesātajiem vai nosacīti atbrīvotajiem likumpārkāpējiem (*ETS* Nr. 51);
- Ieteikumu Rec(92)16 par Eiropas noteikumiem par sabiedrībā izciešamiem sodiem un piespiedu līdzekļiem;
- Ieteikumu Rec(92)17 par konsekventu pieeju notiesājošu spriedumu taisīšanā;
- Ieteikumu Rec(97)12 par sodu un piespiedu līdzekļu izpildes personālu;
- Ieteikumu Rec(99)22 par pārapdzīvotību brīvības atņemšanas iestādēs un ieslodzīto skaita palielināšanos;
- Ieteikumu Rec(2000)22 dalībvalstīm par to, kā uzlabot Eiropas noteikumu par sabiedrībā izciešamiem sodiem un piespiedu līdzekļiem izpildi;
- Ieteikumu Rec(2003)22 par nosacītu pirmstermiņa atbrīvošanu (atbrīvošana ar nosacījumu);
- Ieteikumu Rec(2006) 2 par Eiropas cietumu noteikumiem;
- Ieteikumu CM/Rec(2008)11 par Eiropas noteikumiem attiecībā uz nepilngadīgajiem likumpārkāpējiem, kuriem tiek piemēroti sodi vai piespiedu līdzekļi;
- Ieteikumu CM/Rec(2010)1 par Eiropas Padomes Probācijas noteikumiem;
- Ieteikumu CM/Rec(2012)5 par Eiropas ieslodzījuma vietu darbinieku ētikas kodeksu;

ievērojot:

- Apvienoto Nāciju Organizācijas Minimālos noteikumus attiecībā uz piespiedu līdzekļiem, kas nav saistīti ar brīvības atņemšanu (Tokijas noteikumi) (rezolūcija Nr. 45/110);
- Apvienoto Nāciju Organizācijas Noteikumus par izturēšanos pret ieslodzītajām sievietēm un piespiedu līdzekļiem, kas nav saistīti ar brīvības atņemšanu un ko piemēro attiecībā uz likumpārkāpējām sievietēm (Bangkokas noteikumi) (rezolūcija 2010/16);
- Apvienoto Nāciju Organizācijas Standarta minimālos noteikumus par nepilngadīgo tiesvedības sistēmas pārvaldību (Pekinas noteikumi) (rezolūcija Nr. 40/33);
- Eiropas Savienības Padomes Pamatlēmumu 2008/947/TI par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem un probācijas lēmumiem ar mērķi nodrošināt probācijas pasākumu un alternatīvo sodu izpildes uzraudzību;
- Eiropas Savienības Padomes Pamatlēmumu 2009/829/TI, ar ko attiecībās starp Eiropas Savienības dalībvalstīm savstarpējas atzīšanas principu piemēro lēmumiem par uzraudzības pasākumiem kā alternatīvu pirmstiesas apcietinājumam;

iesaka dalībvalstu valdībām:

- veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai piemērotu šā ieteikuma papildinājumā noteiktos principus, kad tās pārskata savus tiesību aktus un praksi;
- nodrošināt šā ieteikuma un tā komentāra izplatīšanu attiecīgajām iestādēm un aģentūrām, jo īpaši attiecīgajām ministrijām, ieslodzījuma vietu administrācijām, probācijas iestādēm, policijai un citām tiesību aizsardzības iestādēm, kā arī visām citām iestādēm, kas nodrošina elektroniskās uzraudzības aprīkojumu vai uzrauga personas, attiecībā uz kurām piemērota elektroniskā uzraudzība saistībā ar kriminālprocesu.

Ieteikuma CM/Rec(2014)4 papildinājums

I. Darbības joma

Šā ieteikuma mērķis ir noteikt pamatprincipus saistībā ar ētikas jautājumiem un profesionālajiem standartiem, lai sniegtu valstu iestādēm iespēju taisnīgi, samērīgi un efektīvi izmantot dažādas elektroniskās uzraudzības formas kriminālprocesā, pilnīgi ievērojot iesaistīto personu tiesības.

Tā mērķis ir arī pievērst valstu iestāžu uzmanību tam, ka gadījumā, ja izmanto elektronisku uzraudzību, īpaša rūpība jāvelta tam, lai nekaitētu konstruktīvu profesionālu attiecību veidošanai starp aizdomās turamajām personām un likumpārkāpējiem, no vienas puses, un kompetentiem darbiniekiem, kas ar viņiem strādā sabiedrībā, no otras puses. Jāatzīmē, ka tehnoloģiskas kontroles piemērošana var būt lietderīgs papildinājums pastāvošajiem sociāli un psiholoģiski pozitīvajiem paņēmieniem, ko piemēro darbā ar aizdomās turamu personu vai likumpārkāpēju un kas noteikti attiecīgajos Ministru komitejas ieteikumos, jo īpaši Ieteikumā Rec(92)16 par Eiropas noteikumiem par sabiedrībā izciešamajiem sodiem un piespiedu līdzekļiem, Ieteikumā Rec(97)12 par sodu un piespiedu līdzekļu izpildes personālu, Ieteikumā Rec(2006)2 par Eiropas cietumu noteikumiem, Ieteikumā CM/Rec(2010)1 par Eiropas Padomes Probācijas noteikumiem un Ieteikumā CM/Rec(2012)5 par Eiropas ieslodzījuma vietu darbinieku ētikas kodeksu.

II. Definīcijas

"Elektroniskā uzraudzība" ir vispārējs termins, ko attiecinā uz tādām novērošanas formām, ar kurām kriminālprocesā uzrauga personas atrašanās vietu, pārvietošanos un noteiktu rīcību. Pašreizējo elektroniskās uzraudzības formu pamatā izmanto radioviļņu, biometrisku vai satelīta sekošanas tehnoloģiju. Elektroniskajā uzraudzībā parasti tiek izmantota ierīce, kas piestiprināta pie personas un tiek uzraudzīta no attāluma.

Atkarībā no valstu jurisdikcijām elektronisko uzraudzību var izmantot vienā vai vairākos turpmāk minētajos veidos:

- kriminālprocesa pirmstiesas posmā;
- kā cietumsoda pārtraukšanas vai izpildes nosacījumu;

-
- kā patstāvīgu līdzekli, ar kuru tiek uzraudzīta sabiedrībā izciešama kriminālsoda izpilde vai piespiedu līdzekļa piemērošana;
 - kopā ar citiem probācijas pasākumiem;
 - kā pirmstermiņa atbrīvošanas pasākumu attiecībā uz ieslodzījuma vietā esošām personām;
 - saistībā ar nosacītu atbrīvošanu no ieslodzījuma vietas;
 - kā intensīvas orientācijas un pārraudzības pasākumu attiecībā uz noteiktām likumpārkāpēju grupām pēc viņu atbrīvošanas no ieslodzījuma vietas;
 - kā līdzekli, ar kuru tiek uzraudzīta likumpārkāpēju pārvietošanās ieslodzījuma vietā un/vai atklāto cietumu teritorijā;
 - kā līdzekli īpašu noziegumos cietušo personu aizsardzībai no atsevišķām aizdomās turamajām personām vai likumpārkāpējiem.

Dažās jurisdikcijās, kur elektroniskā uzraudzība tiek izmantota kā cietumsoda izpildes metode, personas, kuras tiek šādi uzraudzītas, iestādes uzskata par ieslodzītajiem.

Dažās jurisdikcijās elektronisko uzraudzību tieši pārvalda ieslodzījuma vieta, probācijas iestādes, policijas dienesti vai citas kompetentas valsts iestādes, savukārt citās jurisdikcijās to īsteno privāti uzņēmumi, pamatojoties uz pakalpojuma līgumu, ko tie noslēguši ar valsts iestādi.

Dažās jurisdikcijās aizdomās turamajai personai vai likumpārkāpējam, kas nēsā elektroniskās uzraudzības ierīci, ir pienākums segt daļu no ierīces izmantošanas izmaksām, savukārt citās jurisdikcijās visas elektroniskās uzraudzības izmaksas sedz valsts.

Dažās jurisdikcijās elektronisko uzraudzību var izmantot nepilngadīgu aizdomās turamo personu un likumpārkāpēju gadījumā, savukārt citās jurisdikcijās šo paņēmieni aizliegts piemērot attiecībā uz nepilngadīgām personām.

"Aizdomās turamā persona" ir persona, attiecībā uz kuru pastāv aizdomas, ka viņa izdarījusi noziegumu, vai kura ir apsūdzēta nozieguma izdarīšanā, taču nav atzīta par vainīgu.

"Likumpārkāpējs" ir jebkura persona, kura atzīta par vainīgu nozieguma izdarīšanā.

"Aģentūra, kas nodrošina elektroniskās uzraudzības aprīkojumu": parasti privāts uzņēmums, kas ražo, reklamē, pārdod, izīrē šādu aprīkojumu un nodrošina tā tehnisko apkopi.

"Aģentūra, kas atbildīga par to personu uzraudzību, attiecībā uz kurām piemērota elektroniskā uzraudzība": valsts iestāde vai privāts uzņēmums, kam kompetentās iestādes uzticējušas aizdomās turamās personas vai likumpārkāpēja atrašanās vietas, pārvietošanās vai konkrētas rīcības uzraudzību noteiktā laika posmā.

"Probācijas iestāde": struktūra, kas atbildīga par tiesību aktos noteikta soda izpildi un piespiedu līdzekļa piemērošanu sabiedrībā attiecībā uz likumpārkāpēju. Tās pienākumos ietilpst dažādas darbības un pasākumi, tostarp uzraudzība, orientācija un palīdzība, ar mērķi panākt likumpārkāpēja sociālo integrāciju un uzlabot sabiedrības drošību. Atkarībā no valsts

tiesību sistēmas tā var arī īstenot vienu vai vairākas šādas funkcijas: informācijas sniegšana tiesu iestādēm un citām lēmējinstādēm un to konsultēšana ar mērķi palīdzēt tām pieņemt apzinātus un taisnīgus lēmumus; likumpārkāpēju orientācija un atbalsts, kamēr viņi atrodas apcietinājumā, lai sagatavotu viņu atbrīvošanu un pārcelšanu; pirms termiņa atbrīvotu personu uzraudzība un palīdzības sniegšana šādām personām; atjaunotā taisnīguma pasākumi; palīdzības piedāvāšana noziegumos cietušām personām.

Atkarībā no valsts tiesību sistēmas probācijas iestāde var būt arī "aģentūra, kas atbildīga par to personu uzraudzību, attiecībā uz kurām piemērota elektroniskā uzraudzība".

III. Pamatprincipi

1. Elektroniskās uzraudzības izmantošanu krimināllietās, kā arī tās veidus, ilgumu un īstenošanas metodes, reglamentē tiesību aktos.
2. Lēmumus par elektroniskās uzraudzības piemērošanu vai atcelšanu pieņem tiesa, vai arī tos jābūt iespējamam pārskatīt tiesā.
3. Ja elektroniskā uzraudzība tiek izmantota pirmstiesas posmā, īpaša uzmanība jāpievērš tam, lai netiku paplašināts tās piemērošanas tīkls.
4. Elektroniskās uzraudzības izpildes ilgumam un izpildes metodei jābūt samērīgai ar iespējamā vai pastrādātā likumpārkāpuma smagumu un to nosaka, ņemot vērā attiecīgās aizdomās turamās personas vai likumpārkāpēja individuālos apstākļus, un jānodrošina to regulāra pārskatīšana.
5. Elektronisko uzraudzību nedrīkst veikt tā, ka aizdomās turamās personas vai likumpārkāpēja tiesības un brīvības tiek ierobežotas vairāk, nekā to paredz lēmums, ar kuru šāda uzraudzība piemērota.
6. Kad piemēro elektronisko uzraudzību un nosaka tās veidu, ilgumu un izpildes metodi, jāņem vērā tās ietekme uz ģimenes locekļu un trešo personu tiesībām un interesēm vietā, kurā ierobežota aizdomās turamās personas vai likumpārkāpēja brīvība.
7. Nosakot vai īstenojot elektronisko uzraudzību, personas nedrīkst diskriminēt, pamatojoties uz viņu dzimumu, rasi, ādas krāsu, tautību, valodu, reliģisko piederību, seksuālo orientāciju, politisko vai cita veida pārliecību, etnisko vai sociālo izcelsmi, mantisko stāvokli, saistību ar etnisku minoritāti vai fizisku vai garīgu stāvokli.
8. Elektronisko uzraudzību var izmantot kā atsevišķu pasākumu, lai nodrošinātu uzraudzību un samazinātu noziedzību konkrētā tās īstenošanas laika posmā. Lai ilgāk atturētu no nozieguma izdarīšanas, tā ir jāapvieno ar citiem profesionāliem iejaukšanās pasākumiem un atbalsta pasākumiem, kuru mērķis ir likumpārkāpēju sociālā reintegrācija.
9. Ja tādu lēmumu izpildē, ar kuriem tiek noteikta elektroniskā uzraudzība, ir iesaistītas privātā sektora organizācijas, par efektīvu darbu ar konkrētajām personām atbilstīgi attiecīgajiem starptautiskajiem ētikas un profesionālās darbības standartiem ir atbildīgas valsts iestādes.

10. Valsts iestādes nodrošina, ka visa būtiskā informācija par privātā sektora līdzdalību elektroniskās uzraudzības nodrošināšanā ir pārredzama, un regulē sabiedrības piekļuvi šādai informācijai.

11. Ja aizdomās turamās personas un likumpārkāpēji daļēji sedz elektroniskās uzraudzības izmantošanas izmaksas, viņi maksā summu, kas ir proporcionāla viņu finanšu stāvoklim, un to reglamentē tiesību aktos.

12. Tiesību aktos īpaši jāreglamentē tādu datu apstrāde, pieejamība koplietošanā un izmantošana, kas savākti par to, kā attiecīgās iestādes piemēro un īsteno elektronisko uzraudzību.

13. Ir jānodrošina pietiekams daudzums darbinieku, kuri atbildīgi par to lēmumu īstenošanu, kas saistīti ar elektronisko uzraudzību, un šiem darbiniekiem jāsaņem pienācīga un regulāra apmācība par darba pienākumu efektīvu un profesionālu izpildi atbilstīgi augstākajiem ētikas standartiem. Apmācībā ietver datu aizsardzības jautājumus.

14. Regulāri veic valsts organizētas pārbaudes un nodrošina iespējas veikt par elektronisko uzraudzību atbildīgo aģentūru neatkarīgu uzraudzību atbilstīgi tam, kā noteikts valsts tiesību aktos.

IV. Elektroniskās uzraudzības izpildes nosacījumi dažādos kriminālprocesa posmos

15. Lai nodrošinātu atbilstību, var īstenot dažādus pasākumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Proti, var lūgt aizdomās turamo personu vai likumpārkāpēju dot piekrišanu un sadarboties vai arī var noteikt atturošus sodus.

16. Elektroniskās uzraudzības īstenošanas metodēm un iejaukšanās līmeņiem pirmstiesas posmā jābūt samērīgiem ar iespējamo likumpārkāpumu un tie jānoteic, pamatojoties uz pienācīgi novērtētu risku, ka persona slaptsties, traucēs tiesvedību, nopietni apdraudēs sabiedrisko kārtību vai pastrādās jaunu noziegumu.

17. Valsts tiesību aktos nosaka to, kā tiesa var atskaitīt pirmstiesas posmā veiktās elektroniskās uzraudzības laiku no kopējā galīgā soda vai piespiedu līdzekļa piemērošanas laika.

18. Ja elektroniskā uzraudzība tiek izmantota cietušās personas aizsardzības shēmā, lai uzraudzītu aizdomās turamās personas vai likumpārkāpēja pārvietošanos, pirms tam ir būtiski saņemt cietušās personas piekrišanu, un veikt visus pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu, ka cietusī persona saprot tehnoloģijas sniegtās iespējas un ierobežojumus.

19. Gadījumos, ja elektroniskā uzraudzība ir saistīta ar piekļuves liegšanu kādām konkrētām zonām vai ar šādas piekļuves ierobežošanu, jānodrošina, ka šādas izpildes nosacījumi nav tik ierobežojoši, ka personai būtu liegta pienācīgi kvalitatīva ikdienas dzīve sabiedrībā.

20. Ja jāuzrauga (narkotisko, toksisko vai psihotropo) vielu neatļauta lietošana, lēmumu par piemērojamo pieeju pieņem, izvērtējot elektroniskās un tradicionālās pieejas radīto apgrūtinājumu un šo pieeju terapeitisko un izglītojošo potenciālu.

21. Jāizvairās no situācijas, kad, nosakot elektronisko uzraudzību, likumpārkāpējs tiek izolēts savā dzīvesvietā bez tiesībām to pamest, lai novērstu izolācijas nelabvēlīgo ietekmi gadījumā,

ja persona dzīvo viena, un lai aizsargātu to trešo personu tiesības, kas dzīvo tajā pašā dzīvesvietā.

22. Lai sagatavotu likumpārkāpējus atbrīvošanai un atkarībā no likumpārkāpuma veida un likumpārkāpēja pārvaldības programmas, elektronisko uzraudzību var izmantot tam, lai palielinātu tādu gadījumu skaitu, kad likumpārkāpējiem tiek atļauts īslaicīgi atstāt ieslodzījuma vietu, vai lai sniegtu likumpārkāpējiem iespēju strādāt ārpus ieslodzījuma vietas vai ievietotu viņus atklātajā cietumā.

23. Elektronisko uzraudzību var izmantot kā cietumsoda izpildes alternatīvu, un šādā gadījumā šī līdzekļa piemērošanas ilgumu nosaka tiesību aktos.

24. Ja nepieciešams, elektronisko uzraudzību var izmantot pirmstermiņa atbrīvošanā no ieslodzījuma vietas. Šādā gadījumā elektroniskās uzraudzības termiņu nosaka atbilstoši atlikušajam piesprietā soda laikam.

25. Ja elektronisko uzraudzību izmanto pēc cietumsoda izciešanas vai kā pasākumu pēc atbrīvošanas, rūpīgi nosaka tās ilgumu un radīto apgrūtinājumu, pilnīgi ņemot vērā tās kopējo ietekmi uz bijušajiem ieslodzītajiem, viņu ģimenes locekļiem un trešajām personām.

V. Ētikas apsvērumi

26. Pieņemot lēmumu par elektroniskās uzraudzības izmantošanu un tās īstenošanas metodēm, ņem vērā aizdomās turamās personas vecumu, invaliditāti un citus īpašus nosacījumus vai personīgus apstākļus.

27. Elektroniskās uzraudzības aprīkojumu nedrīkst izmantot tam, lai apzināti radītu fizisku vai psihisku kaitējumu vai ciešanas aizdomās turamajai personai vai likumpārkāpējam.

28. Noteikumus attiecībā uz elektroniskās uzraudzības izmantošanu regulāri pārskata, lai ņemtu vērā tehnoloģijas attīstību šajā jomā un novērstu pārmērīgu iejaukšanos aizdomās turamo personu, likumpārkāpēju un citu iesaistīto personu privātajā un ģimenes dzīvē.

VI. Datu aizsardzība

29. Attiecībā uz datiem, kas savākti elektroniskās uzraudzības laikā, piemēro īpašus noteikumus, kuri izstrādāti, pamatojoties uz starptautiskajiem datu glabāšanas, izmantošanas un izplatīšanas standartiem.

30. Īpaša uzmanība jāvelta tam, lai tiktu stingri regulēta šādu datu izmantošana un izplatīšana kriminālizmeklēšanā un krimināllietu tiesvedībā.

31. Jābūt ieviestai efektīvai sodu sistēmai, ko piemēro šādu datu nepareizas izmantošanas vai apstrādes gadījumos, kas rodas nevērības vai apzinātas rīcības dēļ.

32. Attiecībā uz privātajām aģentūrām, kas nodrošina elektroniskās uzraudzības aprīkojumu vai ir atbildīgas par personu elektronisku uzraudzību, piemēro tos pašus noteikumus saistībā ar viņu rīcībā esošo datu apstrādi.

VII. Personāls

33. Piemēro visus attiecīgos Ieteikuma Rec(92)16 par Eiropas noteikumiem par sabiedrībā izciešamiem sodiem un piespiedu līdzekļiem, Ieteikuma Rec(97)12 par sodu un piespiedu līdzekļu izpildes personālu, Ieteikuma CM/Rec(2010)1 par Eiropas Padomes Probācijas noteikumiem un Ieteikuma CM/Rec(2012)5 par Eiropas ieslodzījuma vietu darbinieku ētikas kodeksu noteikumus.

34. Darbiniekus apmāca iejūtīgi komunicēt ar aizdomās turamajām personām un likumpārkāpējiem, informēt viņus tādā veidā un valodā, ko viņi saprot, par tehnoloģijas izmantošanu, tās ietekmi uz viņu privāto un ģimenes dzīvi un par tās ļaunprātīgas izmantošanas sekām.

35. Darbiniekus apmāca apieties ar cietušajām personām gadījumos, kad elektroniskajā uzraudzībā tiek izmantotas cietušo personu atbalsta shēmas.

36. Veidojot elektroniskās uzraudzības sistēmas, jāņem vērā ieguvumi, ko nodrošina cilvēka sniegto vai automātisko atbilžu sniegšana uz uzraudzības centra apkopotajiem datiem, ievērojot katra atbilžu veida priekšrocības.

37. Darbiniekus, kuriem uzticēta elektroniskās uzraudzības piemērošana vai izpilde, regulāri informē un apmāca jautājumos, kas saistīti ar aprīkojuma izmantošanu un tā ietekmi uz attiecīgajām personām.

38. Darbiniekus apmāca uzstādīt un demontēt tehnoloģiju un sniegt tehnisko palīdzību un atbalstu, lai nodrošinātu aprīkojuma efektīvu un pareizu darbību.

VIII. Darbs ar sabiedrību, izpēte un novērtēšana

39. Sabiedrību informē par elektroniskās uzraudzības izmantošanas ētiskajiem un tehnoloģiskajiem aspektiem, tās efektivitāti, mērķi un vērtību, kas tai piemīt kā līdzeklim, ar kuru tiek ierobežota aizdomās turamo personu un likumpārkāpēju brīvība. Uzlabo arī informētību par to, ka ar elektronisko uzraudzību nav iespējams aizstāt profesionālu cilvēku iesaistīšanos un sniegto atbalstu aizdomās turamajām personām un likumpārkāpējiem.

40. Izpēti un neatkarīgu novērtēšanu veic, lai palīdzētu valsts iestādēm pieņemt apzinātus lēmumus attiecībā uz elektroniskās uzraudzības izmantošanas kriminālprocesā ētiskajiem un profesionālajiem aspektiem.